

Kruthmedalj nr 19 OLGA SVENSSON RICHTER

Olga Svensson Richter har arbetat i Malmö sedan början på 1990-talet med stödjande verksamhet för döva föräldrar. Arbetet började som ett 3-årigt projekt, vilket stöddes av SDR. Projektet resulterade i att en tjänst inrättades för detta ändamål i Malmö.

Olga Svensson Richter är hörande barn till barndomsdöva föräldrar (CODA). Eftersom hon har vuxit upp i döv miljö så är hon tvåspråkig och bikulturell. I barndomshemmet använde hon alltid teckenspråket i kommunikationen med föräldrarna. Dövkulturen fick hon på köpet. Olga är väl förtrogen med både den döva och hörande familjen. Hon vet vilka möjligheter och svårigheter den döva familjen kan möta.

Olga medverkade till att ta fram en modell för föräldrautbildning på teckenspråk med utgångspunkt från dövas speciella behov som tvåspråkig minoritetsgrupp. Olga kunde konstatera att döva föräldrar – precis som hörande föräldrar – är i behov av föräldrautbildning, men på teckenspråk utifrån den egna tillhörigheten. Med detta som grund kunde hon informera och övertyga beslutsfattare och personal om dövas behov utifrån ett bikulturellt perspektiv.

Olgas insatser för döva föräldrar med hörande barn har betytt mycket för många teckenspråkiga och flerspråkiga familjer. Hon har lyft fram den bikulturella aspekten på ett engagerat sätt, som gett många en aha-upplevelse. Styrkan är hennes erfarenhet och förmågan att framföra budskapet på ett bra sätt.

Det är en stor glädje för SDR att tilldela Olga den 19:e Kruthmedaljen för hennes fina insatser för döva föräldrar.

KRUTHMEDALJEN delas ut till personer som gjort stora insatser för döva. Följande personer har fått Kruthmedaljen:

Nr 1	Lars Kruth	1989
Nr 2	Britta Bergman	1992
Nr 3	Osvald Dahlgren	1992
Nr 4	Asa Hammar	1992
Nr 5	Göte Hanson	1995
Nr 6	Bo Carlsson	1995
Nr 7	Inger Ahlgren	1995
Nr 8	Bengt-Olov Mattsson	1997
Nr 9	Astrid Fredriksson	1999
Nr 10	Barbro Carlsson	1999
Nr 11	Börje Edwall	1999
Nr 12	Alma Abrahamsson	2002
Nr 13	Lars Ohlsson	2002
Nr 14	Anne-Marie Wikström	2002
Nr 15	Gunnel Sträng	2002
Nr 16	Britta Hegethorn	2005
Nr 17	Karl-Erik Karlsson	2005
Nr 18	Sten Ulfsparre	2005
Nr 19	Olga Svensson Richter	2005

KRUTH- MEDALJEN

2005

Kruthmedalj nr 16 BRITTA HEGETHORN

Den dövpsykiatriska verksamheten i Sverige har funnits i över 30 år. Verksamheten startades 1972 av Britta Hegethorn, en pionjär som funnits med under årens lopp.

Britta Hegethorn har i flera år, tillsammans med dövorganisationerna, kämpat för att få en egen dövpsykiatrisk verksamhet för döva i teckenspråksmiljö, vilket myndigheterna till sist tillmötesgick.

Britta kom i kontakt med dövproblematiken redan 1962. Successivt förstod hon att döva behövde teckenspråkskunniga terapeuter, men det räckte inte bara att kunna språket, man måste också ha en viss insikt om problemen för att kunna hjälpa. 1970 ordnade Sveriges Dövas Riksförbund en konferens för föräldrar till döva barn. Där mötte hon första gången överläkaren Terje Basilier från Norge och fick stöd för att försöka starta dövpsykiatrisk verksamhet i Sverige.

I ett tal 1992, när dövpsykiatrin i Sverige fyllde 20 år, gjorde Britta ett axplock ur dövas historia och berättade om förtryck, förmynderi och utanförskap. Döv har betraktats liktydigt med dum, löjlig eller psykiskt sjuk. Detta ville Britta ändra på.

Britta var även med och startade den dövpsykiatriska öppenvårdsmottagningen i Stockholm den 1 mars 1985.

Britta Hegethorn avled den 10 januari 2005. SDR vill postumt ge Britta Hegethorn Kruthmedalj nr 16 för hennes banbrytande och viktiga insatser inom dövpsykiatrin för döva.

Kruthmedalj nr 17 KARL-ERIK KARLSSON

Intresset för sociala frågor fick Karl-Erik tidigt i småbrukarhemmet på Orust. Hans mor var en social person, mån om att alla hade det bra. Hon hade lätt för att umgås med folk. Moderns sociala omsorg om andra fick en stark påverkan på Karl-Erik som liten pojke.

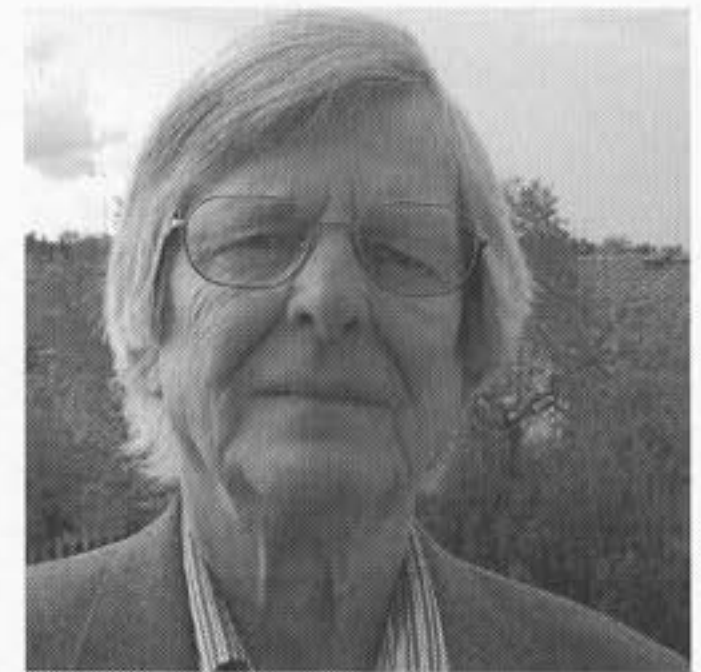
Han kom tidigt med i föreningslivet i Göteborg och 1978 lämnade han arbetet på Arendalsvarvet för att arbeta som ombudsman i Göteborgs Dövas Förening. Då hade han redan 1974 valts in i SDR:s förbundsstyrelse. Vid kongressen i Motala 1979 blev Karl-Erik SDR:s ordförande, ett förtroendeuppdrag som han hade fram till 1983 då han blev tjänsteman inom SDR med inriktning på sociala frågor.

Under 60- och 70-talen fick förbundet arbeta hårt för att få till stånd uppvaktningar hos myndigheterna. Karl-Erik har bidragit till att öppna flera av dessa myndighetsdörrar.

Karl-Erik tänker i schackdrag. Han vet hur man ska flytta pjäserna för att nå målen. Det handlar om rätt kontakt i rätt tid och med rätt strategi. Det har ibland varit många drag och omvägar för att göra politiker "schack matt".

Karl-Erik var med och startade flera verksamheter. Bland annat skolhemmet i Mogård, Avenboken i Malmö, samt flera dövteam och äldreboenden för döva.

Ännu återstår mycket arbete men Karl-Erik har åstadkommit mycket och banat vägen. Det är med stor glädje SDR tilldelar Karl-Erik Karlsson Kruthmedalj nummer 17 för hans stora insatser inom det sociala området för döva.

Kruthmedalj nr 18 STEN ULFSPARRE

Sten Ulfsparré kommer från ett släktled med döva i flera generationer. Han växte upp i Svanön nära Kramfors i Ångermanland på 1930-talet.

Han började på dövskolan i Härnösand men kom därefter till den rikstäckande dövskolan i Örebro. Efter två års snickarutbildning i Vänersborg flyttade Sten hem. Efter en tid hemma i Kramfors med arbete på en guldsmedsfabrik flyttade Sten till Stockholm och arbetade som guldsmedselev hos en hovleverantör och fick bl a träffa kungahusets medlemmar. Samtidigt läste han svenska och tog igen en del kunskaper han missat i Örebro.

Sten Ulfsparré har utbildat flera döva i föreningskunskap och han har varit verksam i föreningslivet i många år. På 1970-talet drev Sten tillsammans med Inger Ahlgren två teckenspråksprojekt på universitetet med döva barn och deras döva och hörande föräldrar.

Han var också med och drev på att riksdagen beslöt erkänna teckenspråket som dövas första språk år 1981.

Lördagsskola ordnades för döva förskolebarn i Stockholm år 1977. Dryg två år senare på initiativ av universitetet bildades en förskola för döva barn på Skeppargatan i centrala Stockholm. 1983 startade Sten ett fyraårigt projekt om svenskspråksinläring på teckenspråk tillsammans med en döv lärare.

Sten Ulfsparré har betytt mycket för föräldrar med döva barn och inte minst för döva barns språkutveckling och det är med stor glädje SDR tilldelar honom Kruthmedalj nr 18.